

Datasäkerhet

Hur ska vi göra för att skydda våra datorer mot virus och andra hot?

Eva Blommegård, Lars-Anders Westlin samt Bengt Wolff
SeniorNet Tyresö

Agenda

- Bakgrund och definitioner
- Virusskydd
- Lösenord. Säkra resp osäkra lösenord.
- Back-up. Varför och hur gör man?
- Städprogram (i mån av tid)

Bakgrund

Minst 65% av samtliga datoranvändare utsatts för någon form av intrång
(källa SvT v 40 2016)

Varför?

Det är lönande. Kriminella gör det för egen vinnings skull.

Hackare, som saboterar för att de anser att det är kul eller utmanande.

Hur blir jag *smittad*?

Via Internet

Länkar. Klicka aldrig på konstiga länkar!

När du söker på nätet – kontrollera adressen innan du klickar dej vidare.

Via telefon

Bedragare, som talar engelska med brytning, ringer upp och påstår att du har fått virus i din dator.

Via E-post

- Okända avsändare - var misstänksam! Misstänk även kända avsändare!
- Klicka inte på konstiga bilagor eller länkar
- Svara inte på skräpmail (löften om vinster, besked om dubbla betalningar mm) där du ska lämna ifrån dej lösenord eller uppgifter om bankkonton eller kontokort.

Några definitioner

- Sabotageprogram / Malware
- Datorvirus
- Datamaskar

- Trojan
- Botnät
- Ransomeware
- Nät-/lösenordsfiske (phishing)
- Brandvägg

Sabotageprogram / Malware. (kommer av engelskans malicious software).
Samlingsbegrepp för oönskade datorprogram eller skadlig programvara. Det är ett samlingsbegrepp för datorprogram som installeras på en dator eller ett datornätverk utan användarens samtycke. Det kan vara maskar, virus, trojaner mm.

Sabotageprogram utnyttjar säkerhetshål i din dator för att lura sig in och skada.

Datorvirus eller datavirus är små skadliga datorprogram som *sprider sig* genom att lägga en kopia av sig själva inuti andra program dvs de mångfaldigar sig utan användarens tillstånd.

Datamaskar (*computer worms*) ett sorts datavirus , som börjar bli mer vanligt. Skillnaden mellan ett virus och en mask är att masken fungerar mer eller mindre oberoende av andra filer. Maskar har stor spridningshastighet och kan spridas till andra datorer och andra nätverk.

Trojan (Trojansk häst). Program som kan skada operativsystemet, t ex kapa och fjärrstyra datorn. *Sprider inte sig själv.*

Botnät är ett nätverk av datorer, som infekterats av skadlig kod och som kan fjärrstyras genom exempelvis trojaner. Kan användas för överbelastningsattacker.

Nät- /lösenordsfiske (phishing) syftar till att lura människor på deras lösenord, kreditkortsnummer eller känslig information med hjälp av falska e-postmeddelanden eller falska webbplatser.

Ransomware är en typ av malware som installeras på en dator utan användarens samtycke. Ordet kommer av engelskans ransom, lösensumma, och programmet hindrar användaren från att använda datorn på ett normalt sätt om inte användaren betalar en lösensumma.

Brandvägg. Nätverksskydd. En programvara som analyserar inkommande och utgående trafik vanligen mellan internet och ett privat nätverk eller en dator.

Hur skyddar jag mej?

- Använd antivirusprogram och brandvägg.
- Se till att ditt operativsystem och antivirusprogram uppdateras automatiskt.
- Gör regelbundet och ofta back-up på innehållet i din dator.
- Lösenord. Använd helst s.k. starka lösenord.

Antivirusprogram för apple-datorer (Mac)?

- Finns det något bra och gratis virusprogram för Mac? Räcker det att aktivera brandväggen? (Källa Macworld.idg.se 2015-03-22)

- **Svar:** Antivirus har varit en het fråga i Macvärlden under många år. De flesta har ansett att du klarar dig utan. Men under senare tid har vågskålen börjat tippa. Risken är fortfarande lägre än på Windows, men den finns. I takt med att behovet ökat har nära nog alla aktörer en anpassad Macklient.

- Bra gratisprogram är [Clamxav](#) ,[Avast](#), [Avg](#) eller [Sophos](#).

Kom också ihåg att du måste uppdatera profiler regelbundet för att få fullgott skydd. Brandväggen ska du ha aktiverad om det går att nå din dator utifrån. Vill du säkra dig mer kan du skaffa en brandvägg som hanterar utgående trafik. Populärast är [Little Snitch](#) för 300 kronor. Då får du full kontroll över information som skickas från din klient till andra datorer på internet.

Några antivirusprogram

Antivirusprogram

Vi rekommenderar i första hand Defender från Microsoft, som ingår i Windows 10.

”Är gratisprogrammen tillräckliga eller måste man betala för bästa datorskydd? Vi har testat 18 internetsäkerhetsprogram”

17 601 kända virus, 75 infekterade webbplatser, 1000 phishingsidor samt nyskapade virus användes i testet.

Råd & Rön nr 3 2016

TEST i PC för alla. ”Du behöver inte betala hundratals kronor om året för bra säkerhet på datorn. Vi har testat åtta gratisalternativ till de stora säkerhetspaketen.”

PC för alla 2016-07-26